

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ	
НАКАЗ	
26.10.2017 № 576	
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2018 р. за № 232/31684

**Про затвердження Інструкції щодо забезпечення дослідними
зразками експертизи заявки на сорт рослин**

{Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства
аграрної політики та продовольства
[№ 250 від 26.04.2022](#)}

Відповідно до статей 20, 29 [Закону України](#) «Про охорону прав на сорти рослин», [підпункту 21](#) пункту 4 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 1119, [пункту 16](#) Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731, та з метою приведення нормативно-правових актів у відповідність до вимог чинного законодавства **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити Інструкцію щодо забезпечення дослідними зразками експертизи заявки на сорт рослин, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність, накази Міністерства аграрної політики України:

1) [від 15 грудня 2009 року № 896](#) «Про затвердження Інструкції щодо забезпечення дослідними зразками кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність на поширення», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 15 січня 2010 року за № 37/17332;

2) [від 15 серпня 2008 року № 512](#) «Про затвердження Порядку ввезення в Україну дослідних зразків сортів рослин для цілей експертизи на придатність на поширення сорту та вивезення з України посадкового матеріалу сортів рослин», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02 вересня 2008 року за № 807/15498.

3. Департаменту землеробства та технічної політики в АПК подати цей наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому законодавством порядку.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу лишаю за собою.

Перший заступник Міністра	М. Мартинюк
ПОГОДЖЕНО: В.о. Голови Державної регуляторної служби України В.о. Голови Антимонопольного комітету України Голова Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів В.о. Голови Державної фіскальної служби України	О.М. Мірошніченко Н. Сидоренко В. Лапа М.В. Продан

	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України 26.10.2017 № 576
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2018 р. за № 232/31684

ІНСТРУКЦІЯ
щодо забезпечення дослідними зразками експертизи заявки на сорт
рослин

1. Ця Інструкція встановлює порядок постачання та вимоги до дослідних зразків сортів, які надаються для цілей експертизи заявки на сорт рослин відповідно до [Закону України](#) «Про охорону прав на сорти рослин».

У цій Інструкції терміни вживаються у значеннях, наведених у [Законі України](#) «Про охорону прав на сорти рослин».

2. Ця Інструкція поширюється на фізичних та юридичних осіб, що постачають дослідний зразок для цілей експертизи заявки на сорт рослин (далі - зразок), експертний заклад, який уповноважений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері охорони прав на сорти рослин (далі - Компетентний орган) на проведення науково-технічної експертизи заявки на сорт рослин (далі - Експертний заклад).

3. З метою впорядкування постачання й отримання зразків для цілей експертизи Експертний заклад визначає у своєму складі спеціалізований структурний підрозділ (далі - підрозділ), основним завданням якого є реєстрація супровідних документів, облік зразків, перевірка супровідних документів, проведення підготовчих робіт з фасування, пакування, протруєння, постачання зразків до пункту дослідження, зберігання тощо.

4. Для здійснення митного оформлення відомості про видане повідомлення про прийняття заявки до розгляду та ввезення дослідних зразків сортів рослин для цілей експертизи заявки (далі - повідомлення) Компетентний орган з використанням спеціального програмного забезпечення вносить до інформаційної системи ДФС у форматі, узгодженому з ДФС, відповідно до положень Порядку взаємодії між декларантами, їх представниками, іншими заінтересованими особами та митними органами, іншими державними органами, установами та організаціями, уповноваженими на здійснення дозвільних або контрольних функцій щодо переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, з використанням механізму «єдиного вікна», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 року № 971.

{Пункт 4 в редакції Наказу Міністерства аграрної політики та продовольства № 250 від 26.04.2022}

5. Документальним підтвердженням є повідомлення про прийняття заявки до розгляду та ввезення дослідних зразків сортів рослин для цілей експертизи заявки (додаток 1), яке видає Компетентний орган та надсилає заявнику протягом десяти календарних днів з дати реєстрації документів заявки на сорт рослин і додається до документів для митного оформлення. Повідомлення не є дозвільним документом, має інформаційний характер і видається Експертним закладом, якщо його на це уповноважив Компетентний орган.

6. Заявник або його представник забезпечує постачання зразка у зазначеній у повідомленні кількості, необхідній для проведення досліджень об'єкта заявки на відповідність сорту критеріям відмінності, однорідності та стабільності, а також експертизи на придатність для поширення, у разі якщо сорт належить до переліку родів і видів, які проходять цю експертизу.

7. Дослідні зразки сортів рослин, в тому числі ті, з яких відбирається зразок для довготривалого зберігання (далі - офіційний зразок), для проведення

кваліфікаційної експертизи постачаються до підрозділу у строки, зазначені у [пункті 10](#) цієї Інструкції.

8. Зразок залежно від ботанічного таксона може бути представлений насінням або садивним матеріалом (саджанцями, живцями, бульбами, цибулинами тощо).

9. Дослідні зразки сортів рослин, що ввозяться в Україну для цілей експертизи заявки, мають відповідати таким вимогам:

1) зразок має належати до певної категорії насіння (добазове (ДН) та базове (БН)) і супроводжуватись етикеткою дослідного зразка (далі - етикетка) ([додаток 2](#)), копією повідомлення та актом приймання-передавання ([додаток 3](#)). Один примірник етикетки має закріплюватися на пакунку з насінням, а копія етикетки - вкладатися всередину. У разі постачання зразка представником заявника потрібно надати копію підтвердного документа про наявність відповідних повноважень;

2) зразок має упаковуватися в тару, матеріал якої унеможлиблює її пошкодження (далі - упаковка зразка);

3) зразок, представлений садивним матеріалом (саджанці, чубуки, живці тощо), повинен мати добре розвинену кореневу систему, не бути ураженим хворобами і пошкодженим шкідниками;

4) для експертизи постачається зразок, який не піддавався хімічній обробці, крім цукрових та кормових буряків.

Протруєння зразка проводиться у підрозділі та/або пункті дослідження препаратом, рекомендованим Експертним закладом відповідно до вимог законодавства.

10. Кінцеві строки постачання дослідних зразків сортів рослин до підрозділу та до пункту дослідження ([додаток 4](#)) визначає Компетентний орган з урахуванням строків проведення агротехнічних заходів для відповідного ботанічного таксона і зони вирощування.

11. У разі якщо заявник з будь-яких причин не має можливості надіслати зразок до встановленого строку, він подає до Компетентного органу клопотання про перенесення експертизи на наступний рік.

12. Облік зразків здійснює відповідальна особа, яка фіксує їх у журналі надходження дослідних зразків для цілей експертизи ([додаток 5](#)) та перевіряє масу, цілісність упаковки зразка, наявність пакета супровідних документів, що зазначені в [пункті 9](#) цієї Інструкції.

13. Якщо зразок відповідає встановленим вимогам, підписується акт приймання-передавання у двох примірниках, один з яких надається заявнику особисто або направляється рекомендованим листом з повідомлення про вручення протягом п'яти календарних днів з дня його підписання.

14. Зразок не приймається у разі, якщо:

порушено цілісність його упаковки;

пакет супровідних документів не повний;

вага зразка менша, ніж зазначено у повідомленні.

У разі надходження зразка, що не відповідає встановленим вимогам цієї Інструкції, порушення умов постачання фіксуються у звіті про надходження дослідних зразків у поточному році ([додаток 6](#)), про що повідомляється заявнику.

Виявлені порушення мають бути усунені впродовж п'яти робочих днів з дня отримання заявником зауважень.

15. Зразок, у якого порушення не усунено, знеособлюється шляхом змішування для подальшої утилізації в присутності (за бажанням) заявника або його представника, про що складається акт про знеособлення зразка ([додаток 7](#)).

У разі якщо заявник або його представник не має можливості бути присутнім під час утилізації, акт про знеособлення зразка надсилається заявнику рекомендованим листом з повідомлення про вручення.

16. Зразок, що надійшов до підрозділу, розподіляється у кількості насіння (садивного матеріалу) для польових досліджень з кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність для поширення в Україні ([додаток 8](#)), на відмінність, однорідність і стабільність та для зберігання офіційного зразка у спеціальних умовах (для сортів першого року дослідження).

Розмір зразка на відмінність, однорідність і стабільність та для довготривалого зберігання визначається [Правилами складання та подання заявки на сорт рослин](#), затвердженими наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28 лютого 2018 року № 110, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 05 липня 2018 року за № 781/32233.

{Абзац другий пункту 16 в редакції Наказу Міністерства аграрної політики та продовольства [№ 250 від 26.04.2022](#)}

17. На кожен упаковку зразка підрозділ виготовляє дві етикетки, на яких зазначаються назва сорту, номер заявки та інформація про посівні якості сорту. Одна етикетка прикріплюється на зовнішньому боці упаковки зразка, інша - вкладається усередину та підписується відповідальною особою підрозділу.

18. Копії супровідних документів дослідного зразка, зазначені в [підпункті 1](#) пункту 9 цієї Інструкції, зберігаються у підрозділі до прийняття Компетентним органом рішення про державну реєстрацію прав на сорт.

19. Підготовлені зразки формуються у партію для відправлення до пунктів дослідження. На кожен партію надається супровідний лист про постачання партії дослідних зразків сортів рослин для виконання програми польових досліджень з кваліфікаційної експертизи поточного року ([додаток 9](#)) у двох примірниках, один

з яких повертається до підрозділу з підписом відповідальної особи, що прийняла зразок у пункті дослідження.

Директор Департаменту аграрної політики та сільського господарства	В. Топчій
---	------------------

	Додаток 1 до Інструкції щодо забезпечення дослідними зразками експертизи заявки на сорт рослин (пункт 5)
--	--

ПОВІДОМЛЕННЯ

**про прийняття заявки до розгляду та ввезення дослідних зразків
сортів рослин для цілей експертизи заявки**

	Додаток 2 до Інструкції щодо забезпечення дослідними зразками експертизи заявки на сорт рослин (підпункт 1 пункту 9)
--	--

ЕТИКЕТКА

дослідного зразка

	Додаток 3 до Інструкції щодо забезпечення дослідними зразками експертизи заявки на сорт рослин (підпункт 1 пункту 9)
--	--

АКТ

приймання-передавання

	Додаток 4 до Інструкції щодо забезпечення дослідними зразками експертизи
--	--

	заявки на сорт рослин (пункт 10)
--	-------------------------------------

КІНЦЕВІ СТРОКИ
постачання дослідних зразків сортів рослин до підрозділу та до
пункту дослідження

№ з/п	Ботанічний таксон	Дата надходження до підрозділу	Дата надходження до пункту дослідження
Озимий тип розвитку			
1	Ріпак	01 серпня	10 серпня
2	Жито	20 серпня	01 вересня
3	Пшениця (всі види)		
4	Овес посівний і голозерний		
5	Тритикале		
6	Ячмінь		
7	Горох посівний		
8	Горошок посівний		
Ярий тип розвитку (для ранніх строків сівби)			
1	Ріпак	01 березня	10 березня
2	Пшениця (всі види)		
3	Овес посівний і голозерний		
4	Тритикале		
5	Ячмінь звичайний		
6	Горох посівний		

7	Горошок посівний		
8	Люцерна посівна		
9	Конюшина лучна		
Ярий тип розвитку (для пізніх строків сівби, посадки)			
1	Кукурудза звичайна	01 квітня	20 квітня
2	Гречка їстівна		
3	Просо посівне		
4	Соняшник однорічний		
5	Соя культурна		
6	Люпин (всі види)		
7	Сорго звичайне двокольорове		
8	Картопля		
9	Буряк цукровий, буряк кормовий		
Овочевий напрям використання			
1	Ботанічні таксони, які вирощуються безрозсадним способом	01 квітня	10 квітня
2	Ботанічні таксони, для яких вирощується розсада	01 лютого	10 лютого

	Додаток 5 до Інструкції щодо забезпечення дослідними зразками експертизи заявки на сорт рослин (пункт 12)
--	---

ЖУРНАЛ
надходження дослідних зразків для цілей експертизи

№ з/п	Заявник	Ботанічний таксон	№ заявки	Назва сорту	Кількість	Надходження	Дата надходження	Підпис одержувача
Рік експертизи _____								

« ____ » _____ 20 ____ р.

	Додаток 6 до Інструкції щодо забезпечення дослідними зразками експертизи заявки на сорт рослин (пункт 14)
--	--

ЗВІТ
про надходження дослідних зразків

	Додаток 7 до Інструкції щодо забезпечення дослідними зразками експертизи заявки на сорт рослин (пункт 15)
--	--

АКТ
про знеособлення зразка

	Додаток 8 до Інструкції щодо забезпечення дослідними зразками експертизи заявки на сорт рослин (пункт 16)
--	---

КІЛЬКІСТЬ
насіння (садивного матеріалу) для польових досліджень з
кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність для
поширення в Україні

(на 1 рік на 1 пункт досліджень)

Ботанічні таксони (сільськогосподарські)	Кількість насіння/садивного матеріалу, кг
<i>Злакові</i>	
Жито посівне (<i>Secale cereale L.</i>)	5,0
Овес посівний (<i>Avena sativa L.</i>)	4,0
Овес голозерний (<i>Avena nuda L.</i>)	4,0
Пшениця м'яка (<i>Triticum aestivum L.</i>)	5,0
Пшениця тверда (<i>Triticum durum Desf.</i>)	5,0
Пшениця спельта (<i>Triticum spelta L.</i>)	5,0
Пшениця шарозерна (<i>Triticum sphaerococcum Perc.</i>)	5,0
Пшениця полба звичайна (<i>Triticum dicoccum Schuebl.</i>)	5,0
Тритикале (<i>Triticosecale Witt.</i>)	5,0
Ячмінь звичайний (<i>Hordeum vulgare L.</i>)	5,0
Кукурудза звичайна (<i>Zea mays L.</i>)	2,5

Бобові	
Горох посівний (<i>Pisum sativum</i> L.)	10,0
Соя культурна (<i>Glycine max.</i> (L.) Merrill)	5,0
Круп'яні	
Гречка їстівна (<i>Fagopyrum esculentum</i> Moench)	2,5
Просо посівне (<i>Panicum miliaceum</i> L.)	2,0
Сорго звичайне (двокольорове) (<i>Sorghum bicolor</i> L.)	2,0
Олійні та прядивні	
Ріпак (<i>Brassica napus</i> L. <i>Oleifera</i>)	1,0
Соняшник однорічний (<i>Helianthus annuus</i> L.)	2,0
Буряк	
Буряк кормовий (<i>Beta vulgaris</i> L.)	1,5
Буряк цукровий (<i>Beta vulgaris</i> L. <i>ssp. vulgaris</i> var. <i>altissima</i> Doell)	2,0
Картопля	
Картопля (<i>Solanum tuberosum</i> L.) р/с та с/р	150
с/с та с/п	70
Кормові	
Горошок посівний (<i>Vicia sativa</i> L.)	10,0
Конюшина лучна (червона) (<i>Trifolium pratense</i> L.)	1,5
Люпин багаторічний (<i>Lupinus perennis</i> L.)	10,0

Люпин білий (<i>Lupinus albus</i> L.)	10.0
Люпин вузьколистий (<i>Lupinus angustifolius</i> L.)	10,0
Люпин жовтий (<i>Lupinus luteus</i> L.)	10,0
Люцерна посівна (<i>Medicago sativa</i> L.)	1,5

	Додаток 9 до Інструкції щодо забезпечення дослідними зразками експертизи заявки на сорт рослин (пункт 19)
--	---

СУПРОВІДНИЙ ЛИСТ

**про постачання партії дослідних зразків сортів рослин для
виконання програми польових досліджень з кваліфікаційної
експертизи**

Додаток 9
до Інструкції щодо
забезпечення
дослідними зразками
експертизи заявки на
сорт рослин (пункт 19)

СУПРОВІДНИЙ ЛИСТ

**про постачання партії дослідних зразків сортів рослин
для виконання програми польових досліджень
з кваліфікаційної експертизи _____ року**

ПАРТІЯ № _____

Відправник

(найменування)

Одержувач

(найменування)

Кількість зразків _____

Зміст партії (ботанічний таксон, назва сорту):

Дата відправлення _____

Дата отримання

Партію передав _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Партію прийняв _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)